

Sygn. akt IV U 289/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2015 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania R. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 6 lutego 2014 r. Nr (...)

w sprawie R. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 289/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 6 lutego 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.57 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił R. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że ubezpieczony, co do którego stwierdzono całkowitą niezdolność do pracy, nie udowodnił co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych zarówno w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy, jak i w dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

Odwołanie od w/w decyzji złożył R. P. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, a co za tym idzie nie był zdolny do przepracowania wymaganego okresu do nabycia renty. Nadto wskazał, że wg dokumentacji zachorował przed lipcem 2005r. W 2001r. został zwolniony z pracy w Inspekcji Handlowej, gdyż sobie nie radził. Później, gdy udało mu się podjąć pracę to z uwagi na chorobę nie był w stanie jej utrzymać. W jego ocenie chory jest przynajmniej od 2001r. (odwołanie k.2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie ewentualnie oddalenie. W uzasadnieniu stanowiska wskazał na argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji, nadto podniósł, że ubezpieczony nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika, co uzasadnia odrzucenie odwołania (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.7-8).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 12 listopada 2013r. wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniosek R. P. o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek k.1 akt rentowych). Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczonego na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 16 grudnia 2013r. ustalił, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do 31 grudnia 2015r., a niezdolność ta powstała 6 września 2012r. (orzeczenie Lekarza Orzecznika z 16 grudnia 2013r. k.59 akt rentowych). Od powyższego orzeczenia ubezpieczony nie wniósł sprzeciwu do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzją z 6 lutego 2014r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że ubezpieczony, który stał się niezdolny do pracy po ukończeniu 30. roku życia nie udowodnił 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych zarówno w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy ,tj. w okresie od 6 września 2002r. do 5 września 2012r., jak i w dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę ,tj. w okresie od 12 listopada 2003r. do 11 listopada 2013r. Wykazane na przestrzeni tych lat okresy ubezpieczenia wynoszą odpowiednio 3 lata, 4 miesiące i 14 dni oraz 3 lata, 5 miesięcy i 15 dni. Łącznie zaś udowodniony staż – obejmujący okresy składkowe i nieskładkowe ograniczone do 1/3 składkowych – wynosi 7 lat, 1 miesiąc i 21 dni (karta przebiegu zatrudnienia i decyzja z 6 lutego 2014r. k.72 i 74 akt emerytalnych).

Ubezpieczony R. P. urodził się w dniu (...) (wniosek k.1 akt emerytalnych). Cierpi na on na chorobę psychiczną pod postacią schizofrenii paranoidalnej. Funkcjonuje intelektualnie na poziomie przeciętnym, istnieją u niego zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym. W sferze emocjonalno-społecznej ubezpieczony ujawnia bladeść afektywną, wycofanie społeczne, alienację. W kontaktach społecznych jest nieufny, ksobny, podejrzliwy, woli przebywać w samotności. Ma niską odporność na sytuacje stresowe, może wtedy reagować dekompensacją psychotyczną, zamykać się w świecie swoich przeżyć. Ubezpieczony ma niską motywację do aktywności i kontaktów społecznych. Powyższe okoliczności powodują, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy, przy czym dostępna dokumentacja medyczna nakazuje uznać za początek choroby psychicznej (i niezdolności do pracy) dzień 11 lipca 2005r., a przewidywany okres trwania tej niezdolności to 30 listopada 2017r. (opinia biegłych psychiatry i psychologa k.16-18 akt sprawy).

Stwierdzona u ubezpieczonego całkowita niezdolność do pracy powstała w dniu 11 lipca 2005r., a zatem po ukończeniu przez ubezpieczonego 30. roku życia, co nastąpiło w dniu 13 marca 2004r. Na przestrzeni 10 lat przed powstaniem niezdolności do pracy ,tj. w okresie od 11 lipca 1995r. do 10 lipca 2005r. ubezpieczony udowodnił następujące okresy składkowe i nieskładkowe:

- okres studiów wyższych w Prywatnej Wyższej Szkole Ochrony (...) w R. trwający od 1 października 1995r. do 29 czerwca 1999r., ograniczony do 3 lat przewidzianych programem studiów (art.7 pkt 9 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) ,tj. od 1 października 1995r. do 30 września 1998r. stanowiący okres nieskładkowy (zaświadczenie z w/w szkoły wyższej k.14 akt emerytalnych i pismo z tej szkoły k.61 akt emerytalnych oraz karta przebiegu zatrudnienia k.72 akt emerytalnych),
- okres zatrudnienia w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w W. od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2001r., co po wyłączeniu 4 dni urlopu bezpłatnego stanowi 1 rok, 5 miesięcy i 26 dni, w tym 1 rok, 5 miesięcy i 10 dni okresów składkowych i 16 dni okresów nieskładkowych (świadczenie pracy z 28 września 2001r. k.16 akt emerytalnych i karta przebiegu zatrudnienia k.72 akt emerytalnych),
- okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 11 października 2001r. do 10 kwietnia 2002r., co stanowi 6 miesięcy – okres składkowy (zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy w G. z 12 listopada 2013r. k.15 akt emerytalnych i karta przebiegu zatrudnienia k.72 akt emerytalnych).

Łącznie w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy określonej na dzień 11 lipca 2005r. ubezpieczony udowodnił okres składkowy w wymiarze 1 rok, 9 miesięcy i 10 dni okresów składkowych oraz 3 lata i 16 dni okresów

nieskładkowych, które po ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych stanowią 7 miesięcy i 2 dni. Łącznie udowodniony we wskazanym okresie składkowy i nieskładkowy stanowi 2 lata, 4 miesiące i 12 dni (1 rok, 9 miesięcy i 10 dni plus 7 miesięcy i 2 dni).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. P. okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art.57 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania zatrudnienia, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. W myśl art.58 ust.1 pkt 5 i ust.2 ustawy warunek posiadania okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, przy czym ów 5-letni okres ubezpieczenia powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. W myśl ust.4 art.58 ustawy spełnienie tego ostatniego warunku nie jest wymagane, jeżeli ubezpieczony osiągnął okres składkowy wynoszący w przypadku mężczyzny co najmniej 30 lat oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy stwierdzić należało, że ubezpieczony R. P. nie spełnia wszystkich przesłanek, które powinny być spełnione łącznie, do ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Okolicznością niesporną jest, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy. Taki stopień niezdolności został stwierdzony u ubezpieczonego przez Lekarza Orzecznika w orzeczeniu z 16 grudnia 2013r. Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu wynika, że w tym samym orzeczeniu Lekarz Orzecznik stwierdził, że wskazana niezdolność do pracy powstała u ubezpieczonego w dniu 6 września 2012r. Wobec tego, że ubezpieczony nie wniósł sprzeciwu od powyższego orzeczenia Lekarza Orzecznika stało się ono podstawą do wydania zaskarżonej decyzji. I tak, w oparciu o stwierdzoną datę powstania niezdolności do pracy, przypadającą po ukończeniu przez ubezpieczonego 30. roku życia, organ rentowy ustalił, że w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy ubezpieczony nie wykazał 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Warunku tego nie spełnił również w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę (vide: ustalenia faktyczne). W konsekwencji powyższego wniosku ubezpieczonego o rentę z tytułu niezdolności do pracy został załatwiony odmownie. W złożonym odwołaniu ubezpieczony nie kwestionował braku 5-letniego okresu ubezpieczenia w ostatnim dziesięcioleciu zarówno przed w/w datą powstania niezdolności do pracy, jak i datą zgłoszenia wniosku o rentę. Zakwestionował natomiast przyjętą przez Lekarza Orzecznika datę powstania niezdolności do pracy przyjętą na 6 września 2012r. wskazując, że choruje przynajmniej od 2001r. Z uwagi na chorobę, na którą cierpi ubezpieczony i ustalenie biegłych psychiatry i psychologa, że z uwagi na stan psychiczny ubezpieczony nie był w stanie wnieść sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika z 16 grudnia 2013r. (opinia k.18-18v akt sprawy) Sąd rozpoznał zarzut ubezpieczonego - zgłoszony dopiero w odwołaniu – dotyczący daty powstania niezdolności do pracy. I tak, w oparciu o opinie biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii Sąd ustalił, że istotnie niezdolność ubezpieczonego do pracy powstała znacznie wcześniej niż ustalił to Lekarz Orzecznik. W ocenie biegłych dostępna dokumentacja medyczna nakazuje ustalić początek choroby psychicznej ubezpieczonego i - jak wynika z opinii biegłych – jednocześnie początek niezdolności ubezpieczonego do pracy na dzień 11 lipca 2005r. (opinia k.18-18v akt sprawy). Powyższa data oznacza, że niezdolność ubezpieczonego do pracy powstała po ukończeniu przez niego 30. roku życia, co nastąpiło w dniu 13 marca 2004r. Przyjmując w/w datę powstania u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia przesłankę co najmniej 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego stwierdzić należy, że przesłanka ta nie została spełniona. Jak wynika z powyższych ustaleń Sądu w okresie ostatnich dziesięciu lat przed powstaniem niezdolności do pracy ,tj. na przestrzeni od 11 lipca 1995r. do 10 lipca 2005r. ubezpieczony udowodnił 3 lata i 16 dni okresów nieskładkowych oraz 1 rok, 9 miesięcy i 10 dni okresów składkowych. Jak wynika z art.5 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do renty okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze

nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych, przy czym – jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów podjętej w dniu 11 stycznia 2012r. w sprawie I UZP 5/11 (OSNP 2012/13-14/175) - okres nieskładkowy przypadający w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy uwzględnia się w rozmiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej okresów składkowych udowodnionych w tym dziesięcioleciu. Po ograniczeniu, stosownie do powyższego, okresów nieskładkowych do jednej trzeciej okresów składkowych stwierdzić należy, że w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy określonej na 11 lipca 2005r. ubezpieczony wykazał okres składkowy i nieskładkowy w rozmiarze 2 lata, 4 miesiące i 12 dni (vide: ustalenia faktyczne). Zauważyć również należy, że niezdolność do pracy, której data początkowa określona została na 11 lipca 2005r. powstała po upływie 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia istniejącego przed tą datą. Ubezpieczenie to ustało w dniu 10 kwietnia 2002r. (ostatni dzień wypłaty zasiłku dla bezrobotnych k.15 akt emerytalnych i karta przebiegu zatrudnienia k.72 akt emerytalnych).

Reasumując powyższe rozważania uznać należało, że ubezpieczony R. P. nie spełnia wszystkich ustawowych przesłanek do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477.14§1 kpc odwołanie ubezpieczonego oddalił.